



Terradelles

Bagà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Terradelles
Emplaçament A la sortida nord del túnel de Guardiola a la C-16

Coordenades:

Latitud: 42.24027
Longitud: 1.87213
UTM Est (X): 406944
UTM Nord (Y): 4677069

Classificació

Número de fitxa 08016-82
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIV-XX
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Varis

Fitxes associades:

[Molí del Casó](#)

[Pont de Terradelles](#)

Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dt., 03/02/2004 - 01:00

Descripció

Terradelles és un barri pertanyent al municipi de Bagà situat a uns dos quilòmetres de la vila i abans del terme de Guardiola de Berguedà. Inclou dos veïnats, el nou i el vell. Terradelles vell es troba a l'esquerra de la carretera C-16 en direcció Bagà, configurat al voltant del molí del Casó i formant un reduït nucli de cases a prop del riu Bastareny: cal Puxenc o cal Puig, el molí del Casó, la Casa Vella, cal Terradelles (documentada des del 1613), cal Gralla, cal Grífol, la Torre o la Caseta, cal Llibori, cal Bussoms (les dues darreres a tocar el torrent de Reboll que termena amb Guardiola). El camí Ral arribava a aquest lloc després de creuar el pont romànic del riu Bastareny (pont de Terradelles) i continuant fins a Bagà cap a la Cerdanya. Aquest pont és l'element més emblemàtic d'aquest nucli. Actualment una palanca de ciment amb baranes de ferro permet la comunicació amb les cases que es troben a l'altre costat del riu, ja que el que resta del pont romànic no es troba sobre el riu. Terradelles nou va créixer una mica més avall, cap a Guardiola, a la dreta de la C-16, als camps de la casa del Berbet i sota la casa de l'Atalaia. La primera d'aquestes cases va desaparèixer en fer la carretera i de la segona tan sols queda una pica d'abeurar el bestiar. Al peu de la carretera hi ha cal Xeixa, que va ser un molí de ciment.

Observacions:

Mapa Topogràfic Moixeró-La Tosa, Parc natural Cadí-Moixeró, editorial Alpina, 2002. E/ 1:25.000.

Història

Terradelles es va configurar com un petit llogaret a prop del monestir de Sant Llorenç prop Bagà però depenent directament de Bagà. La documentació més antiga és la que es refereix al pont romànic de Terradelles o de Dues Sorors, la carta de franqueses de Bagà del 1234, anomenant el pont com a límit del terme de Bagà (FONT, 1998). El 1388 (SERRA VILARÓ, 1930, vol II, p. 146) els cònsols de la vila pagaren 94 sous a Bartomeu Coch, manobre, per l'obra del pont de Terradelles. Al 1332 està documentat l'inici de les obres del Pont de Dues Sorors (SERRA VILARÓ, 1930, vol II, p. 146), utilitzant pedra que s'arrencava del grau de Palau (començat l'11 de juny i acabat el 16 d'agost). El 1343 hi ha un problema entre l'abat de Sant Llorenç i Pere Galceràn de Pinós pel domini sobre les cases de Terradelles (SERRA VILARÓ, 1930, vol. I, p.136), aconsellant el bisbe d'Urgell que ho arreglin per via de sentència arbitral. El 1444, s'esmenta una terra prop del molí de Terradelles en uns capítols matrimonials (SERRA VILARÓ, 1930, vol. II, p. 241). Possiblement en aquesta sentència arbitral es decidís que Terradelles formaria part definitivament de Bagà en passar a ser domini dels Pinós. Hem de suposar que la casa que actualment es diu Terradelles, fou la primera en edificar-se en aquest indret, junt amb el molí. Desconeixem si La Torre podia haver tingut un origen anterior.

Bibliografia

CABALLE, F. ; UREÑA, J. (2000). Noms i renoms de la Vila de Bagà. . Col. Roca Tiraval, nº 1. Associació Medieval de Bagà. SERRA VILARÓ, J. (1930). Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius. 3 vols. Reedició de 1989 del Centre d'Estudis Baganesos.

